

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2/13, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
ARHIVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2008. GODINU**

Broj: 01/03-07-16-1-481/09

Sarajevo, maj 2009. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
5.	Javne nabavke	7
III	KORESPONDENCIJA	8
 Prilozi:		
-	Tabela 1. Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu	9
-	Komentari klijenta na Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Arhiva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Arhiv) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Arhiva odgovorno je za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Arhiva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizionih dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji Arhiva prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Arhiva u toku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 22.05.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Arhiv BiH u okviru svojih ovlaštenja radi saglasno Zakonu o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine¹. Ovim zakonom uređuje se pravni status Arhiva koji u okviru toga brine o arhivskoj građi nastaloj do 1992. godine i građi nastaloj radom institucija BiH te vodi registar fondova, preuzima javnu arhivsku građu, provodi mjere zaštite arhivske građe u arhivu, obavlja stručni nadzor nad čuvanjem i odabiranjem arhivske građe koja se nalazi izvan arhiva, daje podatke, izvode iz dokumenata, uvjerenja i druge isprave na zahtjev korisnika, vodi evidenciju o arhivskoj građi u inozemnim arhivima koja je od značaja za BiH te obavlja ostale poslove definisane zakonom.

Arhivom upravlja direktor koji ima dva zamjenika. Direktora i zamjenike imenuje Vijeće ministara BiH na period od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Arhiva za 2007. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj. Revizijom nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti koje su uticale na izražavanje mišljenja, te su date preporuke opisane u Izvještaju i Arhivu je sugerisano da ih razmotri i preduzme određene aktivnosti na realizaciji istih.

Arhiv je dostavio Odgovor Uredu za reviziju saglasno članu 16. stav 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2007. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Arhiv uradio sljedeće:

Realizovane preporuke: Popunjavanje radnih mjesta direktora i jednog zamjenika po javnom oglasu iz 2007. godine je realizovano donošenjem rješenja Vijeća ministara o imenovanju (drugi zamjenik nije imenovan zbog nedovoljnog broja kvalifikovanih kandidata).

Preporuke koje nisu realizovane:

- Zbog kasnog imenovanja direktora i jednog zamjenika (rješenja donesena 30.10.2008. godine a u "Službenom glasniku BiH" objavljena 31.12.2008.) tokom godine nije utvrđena organizacija i odgovornost u poslovanju Arhiva;
- Izrada projekcije budžeta još uvijek nije zasnovana na svim relevantnim parametrima koji su osnova za realno iskazivanje potrebnih budžetskih sredstava (planirana su sredstva za 25 zaposlenih dok je realizovani broj zaposlenih 15) niti je riješena organizacija finansijske službe popunjavanjem mjesta koja su sistematizacijom predviđena za te poslove.

¹ "Službeni glasnik BiH" broj 16/01 od 22.06.2001. godine

3. Sistem internih kontrola²

Arhiv je tokom većeg dijela godine obavljao poslove iz njegove nadležnosti bez adekvatno uspostavljene funkcije rukovođenja zbog kasnog imenovanja rukovodstva Arhiva te zbog bolesti dotadašnjeg zamjenika direktora koji je do okončanja procesa imenovanja bio jedini rukovodeći službenik u Arhivu. Neriješeno pitanje rukovodstva se odrazilo na aktivnosti u vezi sa utvrđivanjem organizacije i odgovornosti u poslovanju, uspostavljanje odgovarajuće finansijske službe, planiranje budžeta u skladu sa potrebama, rješavanje pitanja arhivskog i kancelarijskog prostora i zapošljavanje planiranog broja zaposlenih, te na realizaciju preporuka iz izvještaja o reviziji za prethodnu godinu. Osim toga, sve pobrojano je uticalo na uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola, te smo tokom prethodne revizije utvrdili određene nedostatke kod praćenja troškova za potrošni materijal, reprezentaciju i isplatu određenih naknada koji su otklonjeni prije završne revizije.

Preporuka: *Neophodno je uspostaviti odgovarajući nivo upravljanja i adekvatnu organizaciju Arhiva koja će obezbijediti povratne informacije i prijedloge za poboljšanja u cilju izgradnje efikasnog sistema internih kontrola.*

4. Planiranje i izvršenje budžeta

Ispitujući efikasnost sistema internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije uticale na istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati uticaja na poslovanje u budućem periodu.

Budžetski zahtjev Arhiva je pripremljen u skladu sa utvrđenom gornjom granicom rashoda od 749.430 KM i planiranom projekcijom od 25 zaposlenih. Instrukcijom br.3 Ministarstvo finansija i trezora BiH je obavijestilo Arhiv o konačnom budžetskom ograničenju za 2008. godinu u iznosu od 792.299 KM uslijed očekivanog usvajanja novog zakona o plaćama dok je konačno odobreni budžet prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008. godinu³ iznosio 760.012 KM.

Ukupno izvršenje budžeta Arhiva za 2008. godinu iznosi 473.789 KM, odnosno 62% odobrenog budžeta (tabela 1. u prilogu). Najveće odstupanje u odnosu na odobreni budžet je ostvareno na poziciji plaća i naknada zaposlenih koje su planirane na osnovu projekcije od 25 zaposlenih. Međutim, tokom godine nije vršen prijem zaposlenih a nisu uključene ni plaće direktora i zamjenika direktora koji su imenovani Odlukama Vijeća ministara od 30.10.2008. godine, te su nakon objavljivanja ovih odluka 31.12.2008. ("Službeni glasnik BiH" broj 105/08) donesena rješenja o platnom razredu i koeficijentu za obračun plate u 2009. godini.

² Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodioci i ostali zaposleni sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskih izvještaja, i 3) usklađenost sa primjenljivim zakonima i propisima.

³ "Službeni glasnik BiH" broj 17/08

Preporuka: *Prilikom planiranja budžeta potrebno je analizirati stvarne potrebe i mogućnosti za ostvarenje planirane dinamike zapošljavanja kao i rješavanje pitanja obezbjeđenja neophodnih uslova za smještaj zaposlenih.*

Izdaci za specijalizaciju: Knjiženi izdaci u iznosu od 1.578 KM se odnose na izradu doktorske disertacije za jednog zaposlenog. Sredstva su isplaćena na osnovu internog pravilnika⁴ kojim je predviđeno da se pod obrazovanjem podrazumijeva i sticanje višeg stepena obrazovanja.

Mišljenje revizije je da finansiranje navedenih izdataka nije u skladu sa definisanim potrebama Arhiva jer sve potrebe za određenim stručnim kvalifikacijama utvrđene pravilnikom o radu i sistematizacijom radnih mjesta institucija zadovoljava putem konkursa.

5. Javne nabavke

Sistem internih kontrola procesa nabavki nije u potpunosti zadovoljavajući te su utvrđeni određeni nedostaci koji se uglavnom odnose na fazu pripreme nabavki, odnosno utvrđivanje potreba za nabavkama. Nakon donošenja odluka o pokretanju procedure i imenovanja komisije, ista je zadužena za obavljanje svih poslova u vezi sa nabavkom kao što su: utvrđivanje količinskih zahtjeva i tehničkih karakteristika roba, upućivanje zahtjeva, ocjena ponuda, sastavljanje ugovora sa dobavljačem, priprema obavještenja o dodjeli ugovora i izvještaj Agenciji za javne nabavke. Neki od ovih poslova suštinski nisu posao komisije ali ih ona obavlja zbog relativno malog broja nabavki koje treba provesti, te nedovoljnog broja zaposlenih u Arhivu i nemogućnosti da se rad organizuje na drugi način.

Revizijom pojedinih postupaka nabavki utvrdili smo da za nabavku **kancelarijskog materijala** nije utvrđena količinska specifikacija te je izbor izvršen na osnovu jedinične cijene svih ponuđenih artikala, što ne predstavlja ukupnu vrijednost ponude.

Usluge štampanja knjige: Nakon provedene procedure putem konkurenstskog zahtjeva i sklapanja ugovora sa izabranim dobavljačem, u toku procesa pripreme za štampu je utvrđeno da su neophodne izmjene u grafičko - likovnom rješenju i druge tehničke izmjene te je napravljen aneks ugovora kojim se iznos osnovnog ugovora povećava sa 4.914,00 KM na 6.394,00 KM, odnosno 30 %. Mišljenja smo kako se u navedenom slučaju radi o nedovoljno kvalitetnoj pripremi tenderske dokumentacije za provođenje postupka javne nabavke, što je na kraju rezultiralo izmjenom ugovorene cijene.

Nakon provedene procedure izbora dobavljača za jedno putničko vozilo zaključen je ugovor sa izabranim dobavljačem ali nije pribavljeno mišljenje Pravobranilaštva jer komisija nije bila upoznata sa postojanjem Odluke o određivanju vrijednosti predmeta ugovora i obaveze pribavljanja mišljenja.

Preporuka: *Neophodno je analizirati navedene nedostatke i poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako se isti ne bi ponavljali prilikom narednih nabavki.*

⁴ Pravilnik o obrazovanju i usvajanju službenika i zaposlenika Arhiva BiH broj 01-2-480/05

III KORESPONDENCIJA

Arhivu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Arhiv je dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji, kojim u potpunosti prihvataju date preporuke.

Po toj osnovi ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

U prilogu Izvještaja dostavljamo komentare Arhiva.

Revizioni tim:

Snježana Baštinac, viši revizor

Hrvoje Tvrtković, revizor

Aida Selimović, revizor

Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu

Tabela 1.

Arhiv BiH

Red. br.	Vrsta rashoda	Odobreni budžet	Promjena strukture budžeta	Ostala povećanja budžeta *	Ukupno budžet (3+4+5)	Izvršenje budžeta	Razlika (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	720.012	0	0	720.012	433.845	286.167	60
1.	Plate zaposlenih	443.697			443.697	261.617	182.080	59
2.	Naknade troškova zaposlenih	112.515			112.515	57.710	54.805	51
3.	Putni troškovi	31.159			31.159	24.321	6.838	78
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	5.842			5.842	4.490	1.352	77
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	3.895			3.895	2.996	899	77
6.	Nabavka materijala	22.395			22.395	16.088	6.307	72
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	6.816			6.816	2.689	4.127	39
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	0			0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	9.737			9.737	5.953	3.784	61
10.	Izdaci za osiguranje	1.461			1.461	304	1.157	21
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	82.495			82.495	57.677	24.818	70
II	Kapitalni izdaci	40.000	0	0	40.000	39.944	56	100
1.	Nabavka zemljišta	0			0	0	0	
2.	Nabavka građevina	0			0	0	0	
3.	Nabavka opreme	40.000			40.000	39.944	56	100
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0			0	0	0	
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0			0	0	0	
III	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	
1.								
IV	Ukupan budžet	760.012	0	0	760.012	473.789	286.223	62
	Broj zaposlenih	25			25	15	10	60